

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Sextus. Quamdiu sit opus conuersione ad phan[tas]mata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ctum specialissimum in ea speculando
quærerere, & inuestigare:] [*a* ante ta-
men elaboratis typicorum signorum
simulacris.] ita vt imaginatione bene
ordinata, dein citò deferatur, & ad pu-
ras operationes liceat transire; quod vt
ordinatè fiat, consequenter dicimus;

*Quamdiu sit opus conuersione ad phan-
tasinata.*

ARTICVLVS SEXTVS.

EXpositis sensibus mysticis, & cœle-
stium umbris, iam videndum est,
quamdiu his sensibus loco phanta-
siæ, aut conuersionis ad phantasma-
ta, vtendum sit; vt dein ilicò perfe-
ctioribus diuinis similitudinibus in-
formetur [memoria enim habens effi-
giem æternitatis ex retentione præteri-
torum, præsentium & futurorum, non
solum habet ab exteriori formari, per
phantasmata: verùm etiam à *b* superiori,
suscipiendo, & in se habendo simplices
formas, quæ non possunt introire
per portas sensuum, & sensibilibus
phantasiis.] [simplex porrò intelligen-
tia ctunc dicitur, quando absque ra-
tionis discursu contemplamur: pura
verò, quando sine imaginationis in-
teruentu; siue omninò excludatur
imaginationis operatio, siue ita sit
exigua, & imperceptibilis, vt ferè dici
possit, non esse imaginum interuen-
tum.]

a S. Dion. epist. ad Tit. *b* S. Thom. de verit. *c* Dion. Carth. l. 1. de cont. c. 1. *d* Taul. instit. c. 35.
e S. Thom. l. 1. cont. Gent. c. 20. *f* Suar. tom. 2. de Rel. l. 2. de orat. c. 14. cum omnibus Theologis vt
Sandæus 165. Theol. Myst. p. 165.

[Quod si verò, quærat aliquis, cur
omnibus imaginibus renuntiandum
sit? respondetur eam ob causam, quod
non nisi via quædam sint, ad nudam,
& simplicem veritatem. si ergò ad ve-
ritatem ipsam pertingere quis velit,
paulatim abdicanda via est.] [imago
e enim non recipit nisi corporum si-
militudines;] itaque sicut imaginatio-
nis vsus, ad intelligentiæ principia
confert: vterius obstat; sic cum pri-
mum intelligibilia per actionem adhuc
immagine aliqua vestitam, consecutus
fueris; posthabenda est imago; hucus-
que enim tantum confert: vterius im-
pedit. & idè intellectus agens sibi ipsi
similitudines quasdam, vel ex rebus
sensibilibus, aut imaginabilibus for-
mat, propter dependentiam intelle-
ctus agentis ad phantasiam, in princi-
pio suæ operationis. Verùm vbi ad mo-
dum supernaturaliter operandi perti-
gerit, vsus phantasiæ amplius locum
non habet: ita vt purè contemplans,
eis nec vti, nec earum coexistentiam
aduertere debeat. cum enim phanta-
sia, & intellectus sint potentiæ distin-
ctæ, & diuersi generis; non obstat,
quin vna sine altera, suam functionem
peragat post informationem intelle-
ctus agentis. quando ergò intellectus
agens omnes cœlos, sphæras, sonosue,
aut quidquid eiusmodi aduertere solet,
transcenderit; ilicò absque eorum vsu
intellectus sua purè operatur. atque
ita [non implicat *f* contradictionem
intelli-

elevari mentem hominis, in hac vita, ad hoc contemplationis genus, in quo intelligibile contempletur, sine vilius sensus cooperatione.]

In praxi tamen res non caret difficultate; ut scilicet aliquis in exercitio actus ita phantasmata, & horum omnem similitudinem delerens purè, & substantijs separatis conformi modo diuina contempletur. tum quod [magis dependeat intellectus a phantasia, quam hæc a sensu exteriori in sua operatione. quia cum phantasma, quod formatur a phantasia, sit similitudo rei particularis, non indiget phantasia ad functionem suam alia similitudine particulari sicut indiget intellectus humanus in corpore existens, cuius proprium obiectum est quidditas, seu natura, in materia corporea existens:] tum quod [cognitio nostra licet a sensu ortum sumat, & prius sint cognoscibilia quæ sunt sensui viciniore: vterius b tamen terminum cognitionis habeat in eo, quod est maximè a sensu remotum:] tum quod [humana cognitio gratiæ, etiam si sit per revelationem diuinam, non tamen eleuetur, quantum ad modum cognoscendi, nisi status mutetur. modus autè, quo naturaliter cognoscit intellectus, est, ut a phantasmatis accipiat. vnde nisi homo in alium statum mutetur, oportet quod etiam in cognitione gratiæ, quæ est per reue-

lationem diuinam, semper intellectus inspiciat ad phantasmata:] hinc etiam [nobilitas, & dignitas contemplationis, non tam a phantasmatis, etiam diuinitus infusis, quam a pleniori, & eminentiori lumine intelligibili, quod confirmat, & eleuat potentiam intellectualem, desumenda est.]

Status autem tum mutari dicitur; quando quis se habet medio modo, viz, & patriæ, seu [quando quis est inter tempus, & æternitatem, sicut sunt dormientes, & ecstasim patientes.] quam quidem passionem non semper violentam necessariò esse; sed suauitatis excessu familiarius contingere, dictum est infra f ad hunc tamen excessum, non semper in actuali exercitio arcani amoris peruenitur; licet enim in supremis statibus procedatur ex sapientiæ dono, quod dat delectabiliter, facile, & cum quis voluerit, operari; hoc tamen non ita perfectè semper fit, ut purissimæ contemplationis supremus actus exerceatur; sed tum demum, quando omnia specula deserens, angelico modo simplici intelligentia illustratur.

Interea verò dum cœlestia exemplaria mundantur, & ad puram intelligentiam tenditur, istiusmodi coadstantes [imagines g sanctæ nihil habent fœdi;] nec etiam summo contemplatori, quique aliàs etiam ad tertium cœlum

lum

a S. Thomas prima part. quest. 84. art. 7. ad 2. b 2. 2. quest. 27. art. 4. c. c S. Thom. de verit. quest. 18. art. 5. d Prima part. quest. 12. art. 13. ad 2. e S. Thom. lib. 2. contr. Gent. cap. 81. f De 6. art. 14. & De 7. art. 3. g S. Dion. de Eccl. Hier. cap. 2.

lum sæpius raperetur, nihil indignum. vnde & [Christus ipse in scientia acquisita, fuit vsus conuersione ad aphantasmata, ne sensus phantasiæ esset frustra.] quæ etiam [scientia Christi est infra scientiam b Angelorum, scilicet quantum ad modum cognoscendi, qui est naturalis animæ suæ; qui scilicet est per conuersionem ad phantasmata, & per collationem, & discursum.] & idè cum [ex hoc c anima hominis viatoris indigeat ad phantasmata conuerti, quod sit corpori obligata, & quodammodo ei subiecta, & ab eo dependens] [sacra d signa non fortuitò, temerè, & casu confundenda sunt.] hinc etiam concedendum est, quod dimensiones diuinæ latitudinis, longitudinis, sublimitatis, & profunditatis, quàmuis in statibus supernaturalibus non formentur, sed in imaginatione, vt sensus, imagines, seu particulæ quædam eminenter communicatæ diuinitatis, resultent; propter ipsas dimensionum sphaeras, erectas, vel depressas, summas, vel infimas, aliquid comitantis phantasiæ habere; vt per illas intellectus, sicut sensus de albo, & nigro, dulci, & amaro; ad propriam interioritatis suæ dispositionem, & prosecutionem diiudicare valeat, donec illas deserendo purè contempletur.

Videant nunc illi, qui nec quidem statum modi supernaturalis in exer-

citio diuini amoris attigerunt, quam miserè delirent; dum superficiali negatione, ita omnia transcendunt; vt conceptum positium, aut vitalem speciem, ne quidem admittant, magisque eligant continuam negationem, quousque in obscurum otium, & nihilum, ex illis autem ad quoduis impertinens, aut immundum disfluant, vel etiam cum Lucifero in propriam complacentiam, Dei actuali consortio, ac vnione omninò vacuam, nudamque defleant. & idè [si e nudo spiritu Deo aliquis adhæreat, & bonis imaginibus valefaciat, priusquam eas plenè agnoscat, stolidè quidem, & noxiè agit, quia veritas, quæ per quamlibet bonam imaginem innotuisset, cognitioni subtrahitur.] quam variè autem intellectus per diuinas quasdam imagines, & motus ad puras operationes deducatur, consequenter dicendum est, videlicet

De mystico motu circulari, recto, & obliquo.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Non tantum nostris, sed etiam Angelicis contemplationis, tres assignantur motus spirituales; videlicet circularis, rectus, & obliquus; licet enim contemplatio tantum ad quietem pertineat, & motus quieti opponatur; hoc tamen solum [intelligitur de motibus corporalibus, & occupationibus exterioribus]

a S. Thom. 3. part. quest. 11. art. 2. ad 3. b Ibid art. 4. cap. c 3. part. quest. 11. art. 2. cap. d S. Dion. Epist. ad Tit. e Taul. Instit. cap. 35. f S. Thom. 2. 2. quest. 180 art. 6. & in cap. 4. de Diu. nom. sicut & alij commentat.